

ВИСНОВОК

про якість освітньої діяльності закладу освіти, внутрішню систему
забезпечення якості освіти за результатами проведення
управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області
(назва органу, який здійснював інституційний аудит)
інституційного аудиту

Заклад освіти: БЕРЕЖАНСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛИ I-III СТУПЕНІВ №2 БЕРЕЖАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ									
Юридична адреса: Україна, 47501, Тернопільська обл., місто Бережани (пн), ВУЛИЦЯ СТЕПАНА БАНДЕРИ, будинок 2, (03548)2-19-83									
ГОЛОВАЦЬКА ГАЛИНА ЛЬВІВНА									
<i>(найменування суб'єкта господарювання, місцезнаходження, телефон / П.І.Б. керівника)</i>									
Ідентифікаційний код юридичної особи за ЄДРПОУ	2	4	6	2	9	3	9	8	
Засновник юридичної особи	БЕРЕЖАНСЬКА МІСЬКА РАДА								
Ідентифікаційний код засновника юридичної особи за ЄДРПОУ	0	4	0	5	8	4	9	1	
Юридична адреса	Поштовий індекс	4 7 5 0 0							
Тернопільська обл., місто Бережани(пн), ВУЛИЦЯ БАНКОВА, будинок 3	Телефон	(03548) 2-14-46 (03548) 2-14-37							
	Факс	-							
<i>(область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку, корпусу)</i>	E-mail	04058491@mail.gov.ua							
Фактичне місцезнаходження	Поштовий індекс	4 7 5 0 0							
Тернопільська обл., місто Бережани(пн), ВУЛИЦЯ БАНКОВА, будинок 3	Телефон	(03548) 2-14-46 (03548) 2-14-37							
	Факс	-							
<i>(область, район, населений пункт, вулиця, номер будинку)</i>	E-mail	04058491@mail.gov.ua							
Прізвище, ім'я, по батькові керівника закладу освіти	ГОЛОВАЦЬКА ГАЛИНА ЛЬВІВНА								
Строки проведення інституційного аудиту	21.09 - 27.09. 2021								
Розпорядчий документ, на виконання якого проводився інституційний аудит	Наказ від 10.09.2021 № 56-од (із змінами)								
Реєстраційний номер акта, складеного за результатами проведення інституційного аудиту	№ 02-08/56-од-18/1-і								
Загальна кількість працівників на день перевірки	57								
З них педагогічних працівників	49								
Загальна кількість здобувачів освіти на день перевірки	360								

Особи, які беруть участь у проведенні інституційного аудиту:

Посадові особи органу державного нагляду (контролю):

ВОЛОЩУК Наталія Іванівна – заступник начальника управління - начальник відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області (голова експертної групи);

АДАМИК Галина Василівна, головний спеціаліст відділу інституційного аудиту управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області;

БОНДАР Леонід Володимирович, головний спеціаліст відділу моніторингу, позапланового контролю та взаємодії з органами місцевого самоврядування управління Державної служби якості освіти у Тернопільській області;

ВАЛЬЧИШИН МАРІЯ ОЛЕГІВНА, директор Денисівської загальноосвітньої школи I-II ступенів Купчинецької сільської ради Тернопільської області, вчитель біології та хімії;

ДЖУЛИНСЬКА Галина Антонівна, вчитель математики та інформатики опорного закладу «Підгаєцька загальноосвітня школа I-III ступенів Підгаєцької міської ради Тернопільської області»;

ЖЕРЕБЕЦЬКА Ольга Михайлівна, директор Куропатницького навчально-виховного комплексу «Загальноосвітній навчальний заклад I-III ступенів – дошкільний навчальний заклад» Бережанської міської ради Тернопільської області, вчитель української мови та літератури;

ПИЛИПИШИН Світлана Ігорівна, кандидат філологічних наук, доцент, в.о. директора відокремленого структурного підрозділу «Бережанський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України».

Керівник суб'єкта господарювання або уповноважена ним особа:

директор ГОЛОВАЦЬКА ГАЛИНА ЛЬВІВНА

(найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

треті особи:

не залучалися

(найменування посади, прізвище, ім'я та по батькові)

Загальна характеристика закладу освіти

Бережанська загальноосвітня школа I-III ступенів № 2 Бережанської міської ради Тернопільської області (далі – заклад освіти) здійснює освітню діяльність на підставі чинних установчих документів, знаходиться в комунальній власності Бережанської міської ради. Заклад освіти розміщений на земельній ділянці площею 0,2 га., у нетиповій триповерховій будівлі, в якій починаючи з 1948 року розміщувалася школа. Загальна площа приміщення закладу освіти 1308 кв.м., площа навчальних кабінетів 693 кв.м. Проектна потужність складає 400 осіб, фактично навчається – 360 учнів. У зв'язку із припиненням 31.08.2021 року договору оренди нерухомого майна, укладеного між закладом освіти та Державним історико-архітектурним заповідником у м. Бережани, згідно з яким, заклад освіти орендував додатково приміщення першого та другого поверхів нежитлової будівлі

«Рідна школа» загальною площею 868,6 кв.м., для спортивної зали і навчальних кабінетів, були адаптовані приміщення основного корпусу закладу освіти, а також допоміжних споруд для забезпечення продовження навчання усіма здобувачами освіти та створення умов для виконання освітньої програми. В результаті цього, приміщення в допоміжній споруді, в яких розташовувалися навчальні майстерні, були переобладнані під шкільну бібліотеку, навчальний кабінет та один із комп'ютерних класів. Ганок цієї будівлі потребує негайного капітального ремонту. Станом на початок 2021/2022 навчального року закладом освіти укладено договори безоплатного користування майном (позички) з ВПНУБіП України «Бережанським агротехнічним інститутом» щодо тимчасового користування конференцзалом для проведення корекційно-розвиткових занять з хореографії, гурткової роботи та з Бережанською школою-гімназією імені Б.Лепкого щодо користування приміщенням шкільної навчальної майстерні з обробки металу. У закладі освіти функціонує 18 класів, з них 8 інклюзивних, в яких навчається 13 учнів з особливими освітніми потребами та 1 учень на індивідуальній формі навчання. Працюють 36 учителів вищої категорії, 2 – першої та 2 – другої категорій. Педагогічне звання «учитель-методист» присвоєне 5-м педагогічним працівникам, «старший вчитель» – 23-м. Керівник закладу освіти перебуває на посаді з 2016 року.

Джерела інформації для формування висновків:

1. Опитувальний аркуш керівника – 1;
2. Інтерв'ю з керівником – 1;
3. Інтерв'ю із заступниками -2;
4. Спостереження за освітнім середовищем - 1;
5. Спостереження за проведенням навчальних занять – 51, із них: 20 в інклюзивних класах)
6. Анкетування учнів (кількість респондентів: 55);
7. Анкетування педагогічних працівників (кількість респондентів: 45);
8. Анкетування батьків (кількість респондентів: 154);
9. Вивчення документації(для оцінювання) - 1

За результатами оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти визначено:

За напрямом 1.: Система освітнього середовища

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
<p>1.1.Забезпечення безпечних і комфортних умов навчання та праці</p>	<p>У ході спостереження за освітнім середовищем, вивченням та опитуванням учасників освітнього процесу встановлено, що створені у закладі освіти умови для навчання та праці, не є в повній мірі безпечними і комфортними. Керівництвом закладу освіти укладено відповідні угоди з установами і організаціями про обслуговування будівлі та прилеглої території, встановлено охоронну сигналізацію. Не врегульовано договірними відносинами питання розміщення на території шкільного подвір'я малої архітектурної форми фізичної особи підприємця, який на момент проведення інституційного аудиту є непрацюючим.</p> <p>Огляд території та приміщень здійснюється систематично, вони є чистими та охайними. Проте, наявне нагромадження дров, які планується використати для опалення двох навчальних приміщень та шкільної бібліотеки, що розташовані у пристосованому на початку 2021/2022 навчального року одноповерховому приміщенні колишньої шкільної майстерні. Зі сторони шкільного подвір'я, з першого до третього поверху будівлі, розташована пожежна драбина, доступ до якої відкритий для усіх учасників освітнього процесу, що потенційно може становити небезпеку для здоров'я і безпеки учнів. Територія закладу огорожена та недоступна для несанкціонованого заїзду транспорту. Унеможливлено доступ до неї сторонніх осіб, освітлюється у вечірній та нічний час. У закладі освіти відсутнє футбольне поле, майданчики для учнів 1-4 класів, спортивні майданчики з твердим покриттям, наявний один спортивний майданчик з трав'яним покриттям, обладнання якого є недостатнім для виконання навчальних програм з фізичної культури, похила спортивна драбина висотою до 4 метрів належно не укріплена.</p> <p>Навчальні кабінети початкової школи не відділені від навчальних приміщень для здобувачів базового середнього та профільного рівнів освіти, відокремлені санітарні вузли для здобувачів початкової школи відсутні. Наявні два входи до будівлі, пандус, поручні на вході до будівлі відсутні. Коридори та міжсходові клітини у закладі освіти вільні для проходу, не захаращені, проте спостереженням встановлено, що вільне пересування учнів коридорами на перервах утруднюється їх недостатньою шириною. Навчальні приміщення не розміщені в цокольних та підвальних поверхах. Близько третьої частини опитаних учнів та їх батьків вважають задовільним стан облаштування території закладу освіти, чистоти навчальних кабінетів і приміщень, їх дизайн.</p> <p>За результатами моніторингів, які проводяться 2 рази в рік, усуваються виявлені недоліки, а керівництво закладу освіти звертається із письмовими клопотаннями до засновника для виділення необхідних коштів.</p> <p>Освітлення та тепловий режим на момент проведення інституційного аудиту, відповідають санітарним нормам. Водночас 30% опитуваних здобувачів освіти не вважають температурний режим прийнятним, їх підтримують близько 20% опитуваних батьків. Регулярно проводиться вологе прибирання. 5 навчальних приміщень у 8-х, 9-х та 10-му класах прибираються</p>

здобувачами освіти після закінчення навчальних занять, через відсутність фінансування достатньої кількості технічних працівників у закладі освіти.

У більшості випадків учні відвідують заклад освіти з власними індивідуальними ємностями для води. Приміщення їдальні є прохідним до одного з навчальних приміщень, що зумовлене особливостями проєкту будівлі закладу освіти. Спостереженням встановлено, що столи, стільці, місця для видачі готових страв чисті та регулярно миються, хоча чистота їдальні цілком влаштовує 35% опитаних здобувачів освіти та батьків. Меблі їдальні потребують часткового оновлення, наявний один умивальник. Всього у закладі освіти облаштовано три санітарні вузли (один із яких для педагогічних працівників), по дві кабінки в кожному з них, двері до яких не замикаються зсередини. Санітарні вузли потребують технічного переобладнання. Повністю задоволені чистотою та їх станом облаштування лише трохи більше 10% опитаних батьків та 12 % учнів.

Згідно з результатами опитування учнів та батьків, близько третьої частини опитаних вважають задовільним станом облаштування території закладу освіти, чистоти навчальних кабінетів і приміщень, дизайн. Гранично допустима проєктна потужність (400 осіб) не перевищена. Проте, у 2021/2022 навчальному році наявне одне вільне приміщення, яке використовується для поділу класів на групи. Різна наповнюваність класів та наявність диспропорцій у кількості здобувачів освіти у класах однієї паралелі, зумовлена різною площею навчальних приміщень. Кожен учитель закладу освіти має персональне робоче місце за робочим столом у навчальних кабінетах і приміщеннях, в учительській кімнаті облаштовані місця для третини від загального складу педагогічного колективу. Навчально–пізнавальну, мотивуючу, розвиваючу складові оформлення приміщень реалізується через впровадження принципу «навчання мимоволі».

Спостереженням встановлено, що заклад освіти частково забезпечений навчальними приміщеннями, необхідними для виконання освітньої програми та забезпечення освітнього процесу, що підтверджено інтерв'ю з керівником закладу освіти, за якою школа забезпечена і обладнана на 55%. Зокрема, відсутні спортивна, актові зала, навчальні майстерні, а ресурсна кімната суміщена з кабінетом практичного психолога/соціального педагога та логопеда, кімнатою для асистентів вчителя і медичного працівника закладу освіти. Площа кількох кабінетів початкової школи не дозволяє розташувати всі необхідні осередки відповідно до методичних рекомендацій щодо організації освітнього простору Нової української школи.

Формою вивчення документації встановлено, що педагогічні працівники, керівництво закладу освіти регулярно із залученням спеціальних служб інформують учасників освітнього процесу щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності під час навчальних занять, пожежної безпеки, правил поведінки під час надзвичайних ситуацій. Керівник організовує звітування з питань профілактики травматизму, виконання заходів розділу з охорони праці, безпеки життєдіяльності колективного договору, видає накази. Учасники освітнього процесу дотримуються вимог охорони праці, безпеки життєдіяльності, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій. Ведуться журнали обліку інструктажів, наявні інструкції з правил техніки безпеки під час роботи в навчальних кабінетах та майстерні. Дана інформація підтверджена результатами анкетування майже всіх опитаних учнів і педагогічних працівників, проте близько 10% вчителів відповіли, що все зводиться до підпису в журналах, окремі з них стверджують що проводяться лише інструктажі.

	<p>Вивченням документації та спостереженням за освітнім середовищем встановлено, що у закладі освіти створено умови для харчування, шляхом укладення договору з фізичною особою підприємцем про надання послуг з організації гарячого харчування для учнів пільгових категорій, на підставі затверджених керівником закладу освіти списків. Наявні затвержені в установленому порядку щоденне та примірне чотиритижневе сезонне меню, впроваджено 12 страв із збірника «Харчування для шкільних їдальень» авторства Є. Клопотенка. Серед учнів, що харчуються, 95% зазначили, що їжа у їдальні є смачною та корисною, їх підтримали 90% батьків. Однак 60% здобувачів освіти школи і близько 20% педагогічних працівників не харчуються у їдальні взагалі, третина опитаних батьків підтвердила, що діти ніколи не харчуються в їдальні закладу освіти, або харчуються іноді. Серед причин невдоволення організацією харчування у закладі освіти батьки зазначили високу вартість обідів (25,0 грн.) та несмачні страви, відсутність свіжих овочів, інші.</p> <p>В закладі освіти наявна мережа Інтернет з вільним доступом. Встановлено систему блокування реклами Adbblock Plus. Пріоритетним у діяльності керівника закладу освіти є питання інформаційної безпеки та захисту учасників освітнього процесу. На думку більшості опитаних дітей (88%) інформаційні заходи щодо безпечного користування Інтернет проводяться, значна частина із них – під час уроків інформатики, проведення тижнів безпечного інтернету. Водночас близько 30% опитаних батьків вважають таку роботу не систематичною, або і взагалі відсутньою у школі.</p> <p>Результати інтерв'ю із заступником керівника та практичним психологом/соціальним педагогом дають змогу встановити, що у закладі освіти застосовуються заходи для професійної адаптації педагогів, що підтверджено всіма опитуваними вчителями. За результатами опитування батьків, близько чверті з них зазначили, що у їхніх дітей іноді та переважно виникали проблеми з адаптацією у школі, що свідчить про неналежну ефективність роботи з адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, на це вказують і розбіжності з результатами проведених інтерв'ю із заступником керівника закладу освіти та практичним психологом/соціальним педагогом.</p>
<p>1.2. Створення освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації</p>	<p>В закладі освіти систематично проводяться тематичні заходи із запобігання та протидії, профілактики булінгу (цькування), проявів дискримінації в учнівському середовищі. Розроблено та затверджено в установленому порядку з оприлюдненням на вебсайті закладу освіти положення та щорічний план заходів спрямований на протидію булінгу (цькуванню), інформаційні матеріали, проте, план заходів не конкретизований цільовими аудиторіями для кого вони проводяться і датами проведення заходів. Представники учнівського самоврядування школи входять до створеної у травні 2021 року служби порозуміння (медіації), завданням якої є залучення здобувачів освіти до активної участі у формуванні безпечного освітнього середовища, вирішення конфліктів між учасниками освітнього процесу, про що розповіла у своєму інтерв'ю голова учнівського самоврядування школи. Серед учнів, які взяли участь в опитуванні, майже всі зазначили, що отримують інформацію про булінг та інші форми насильства від класних керівників та вчителів, 67% від практичного психолога/соціального педагога, для близько 50% опитаних учнів додатковими джерелами такої інформації є інтернет, соціальні мережі, інформаційні стенди та вебсайт школи, а також працівники поліції та соціальних служб, які були залучені до проведення відповідних заходів у закладі освіти. Це підтвердили 90% опитаних педагогічних працівників, які зазначили, що з метою запобігання проявам дискримінації у закладі освіти ними створюється в класах атмосфера рівності, доброзичливості, взаємоповаги, проте, проте, лише трохи більше 20% з</p>

них зазначили, що в закладі освіти відсутні прояви дискримінації, майже 40% опитаних батьків стверджують, що робота щодо попередження та зниження рівня дискримінації та насилля проводиться несистематично або не проводиться взагалі.

В цілому, атмосфера між учасниками освітнього процесу доброзичлива і дружня, майже всі педагогічні працівники цілком та переважно задоволені освітнім середовищем та умовами праці. Переважна більшість опитаних здобувачів освіти у піднесеному настрої та здебільшого охоче відвідують заклад освіти. Серед причин небажання відвідувати заклад освіти близько 40% поскаржилися на невдалий розклад занять (перевантаженість окремих днів тижня складними предметами, багато навчальних занять протягом дня, складні предмети на перших та останніх заняттях, наявність уроків фізкультури всередині дня, велика великий обсяг домашніх завдань). Водночас без особливих емоцій або неохоче відвідують школу діти 17% опитаних батьків. У таких випадках небажання дитини ходити до школи батьки пов'язують в основному з неприємними відносинами з однокласниками та іншими учнями. Цей факт підтверджений близько 10% опитаних учнів, які вказали, що з ними за останній рік відбувалося психологічне насильство на території школи зі сторони однокласників, в окремих випадках, зі сторони інших учнів школи. Близько 10% опитуваних педагогічних працівників є переважно незадоволеними безпекою та психологічним комфортом освітнього середовища.

Понад 90% опитаних педагогічних працівників зазначили, що в закладі освіти регулярно проводяться навчання, просвітницька робота для усіх учасників освітнього процесу з метою виявлення ознак булінгу(цькування) та запобігання його проявам, заклад освіти регулярно співпрацює з відповідними службами, органами, організаціями з питань запобігання та протидії булінгу(цькування). Вивченням документації підтверджено дані проходження педагогічними працівниками закладу освіти навчання на платформі Prometeus на курсах «Протидія та попередження булінгу (цькування) в закладі освіти». Для вирішення проблем, пов'язаних з насиллям, психологічна служба закладу освіти співпрацює зі службою у справах дітей, відділом освіти, закладами охорони здоров'я. Серед усіх учнів закладу освіти, які взяли участь в опитуванні, за допомогою до практичного психолога/соціального педагога зверталися понад 40%. Серед них абсолютна більшість (понад 80%) отримували відповідну психологічну та соціально-педагогічну допомогу, не мали такої потреби у зверненні взагалі 80% опитаних учнів і 40% опитаних батьків.

Правила поведінки розроблені та зафіксовані у статуті закладу освіти, оприлюднені на інформаційних стендах у класах, на вебсайті школи. За інформацією з інтерв'ю з практичним психологом/соціальним педагогом, правила поведінки є дієвими, а всі учасники освітнього процесу ознайомлені з ними та дотримуються їх. Всі опитані учні, їх батьки та педагогічні працівники ознайомлені з ними, однак близько 10% учнів зізналися, що не дотримуються їх, 20% вчителів вважають, що хоча правила поведінки у закладі освіти розроблені, однак учасники освітнього процесу не завжди їх дотримуються.

Спостереження за освітнім середовищем встановлено, що учасники освітнього процесу взаємодіють на засадах взаємоповаги. Не спостерігаються випадки образливої поведінки, прояви фізичного або психологічного насильства, педагогічні працівники не застосовують фізичного покарання, психологічного насильства. Хоча, у журналі реєстрації відсутні звернення про випадки булінгу(цькування), результати опитування свідчать, що половина учнів заявили, що потерпали від випадків булінгу(цькування) чи були свідками таких випадків. Ці учні в основному (понад третину) зверталися за допомогою до своїх

	<p>класних керівників, близько 15% - до директора, його заступників та практичного психолога, а ще понад 15% учнів не зверталися ні до кого. За результатами таких звернень, понад дві третини опитаних учнів, які були жертвами чи свідками цькування, зазначили, що булінг(цькування) проти них припинився, ще 15% - що звернення допомогли частково, а близько 20% відповіли, що не отримали жодної допомоги у вирішенні проблем.</p> <p>З приводу випадків булінгу(цькування) до закладу освіти зверталися 25% опитаних батьків, майже у всіх випадках проблема вирішувалася конструктивно. Також, згідно з інформацією форми вивчення документації (журнал реєстрації звернень), за останні три роки серед виявлених випадків ризикованої поведінки учнів мали місце образи, вербальна агресія серед дітей, а також куріння. Проведені інтерв'ю із керівником закладу освіти, заступником з виховної роботи, практичним психологом/соціальним педагогом, головою учнівського самоврядування підтверджують наявність конфліктних ситуацій, які виникають між учасниками освітнього процесу і на їх думку, не несуть ознак булінгу(цькування), вирішуються ними в усному порядку. Факт наявних конфліктних ситуацій у закладі освіти підтверджується інформацією інтерв'ю з практичним психологом/соціальним педагогом, яка реагує на звернення з боку учнів, що стосуються вирішення конфліктних ситуацій між дітьми або їх агресивної поведінки, страхів, подолання комп'ютерної залежності, а також і з боку педпрацівників – щодо допомоги у діагностиці психоемоційного стану дітей. Понад третини опитаних педпрацівників вказали, що звернення щодо випадків булінгу(цькування), у разі їхньої появи завжди розглядаються. Така вкрай суперечлива інформація потребує вивчення причин виникнення булінгу (цькування) та /або конфліктних ситуацій між здобувачами освіти і розуміння зі сторони педагогічних працівників відмінностей між цими проявами, оволодіння методиками раннього виявлення булінгу(цькування) в учнівському середовищі.</p>
<p>1.3. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору</p>	<p>У закладі освіти безбар'єрність освітнього середовища забезпечено частково. Застосування універсального дизайну та розумного пристосування спостерігається лише на рівні забезпечення окремих елементів: безпорогові входи до навчальних кабінетів, наявність позначок та вказівників на дверях, використання кольору та текстури для полегшення сприйняття інформації учнями в окремих класах початкової школи.</p> <p>Наявна ресурсна кімната, оснащена з урахуванням індивідуальних програм розвитку дітей з ООП частково. В окремих інклюзивних класах для роботи з учнями з ООП закуплено мультимедійні засоби навчання (проектори, плазмові панелі) та ноутбуки. Спостереженням за навчальними заняттями встановлено використання в окремих із них допоміжних засобів навчання, а саме демонстраційних, роздаткових, ігрових матеріалів для підсилення та сприйняття дітьми з ООП навчальної інформації (наприклад, для дітей з вадами зору картки з завданнями, надрукованими шрифтом більшого розміру). Із спеціальних технічних засобів корекції педагоги використовують планшети, мультимедійні пристрої.</p> <p>За інформацією із опитувального аркуша керівника закладу освіти встановлено, що використовуються наступні механізми та заходи підтримки здобувачів освіти з ООП: пристосування освітнього середовища (організація освітнього процесу, адаптація, оцінювання, форм та методів навчання), забезпечення корекційно-розвиткової роботи. Інформацією за формою вивчення документації встановлено, що модифіковані навчальні програми наявні, проте не розглядаються і не затверджуються в</p>

установленому порядку. У кожному з 8 інклюзивних класів є по 1 ставці асистента вчителя. У штатному розписі закладу освіти передбачено 0,5 ставки практичного психолога та 0,5 ставки вчителя-логопеда. Асистенти дітей відсутні.

Результати спостереження дають змогу стверджувати, що під час навчальних занять в інклюзивних класах налагоджена конструктивна співпраця вчителів з асистентами вчителя. Учителі, плануючи роботу, враховують потреби учнів із особливими освітніми потребами, адаптують зміст навчального матеріалу відповідно до індивідуальних можливостей учнів з ООП (наприклад, зменшують темп викладання нового матеріалу, підсилюють голос для кращого опанування учнями навчальним матеріалом). Педагогічні працівники часто розділяють завдання на декілька, меншої тривалості та складності, надають покрокові інструкції, частіше повторюють завдання, співпрацюючи при цьому з асистентом учителя, диференціюють критерії оцінювання відповідно до обсягу завдань, що пропонується здобувачам освіти, та виду робіт, чергують види діяльності на уроках, коли виникає потреба. Усі вчителі дотримуються відповідності темпу навчального заняття індивідуальним навчальним можливостям, співпрацюють з асистентом вчителя та часто залучають учнів з ООП до спільної роботи

Вивченням документації та інтерв'ю із заступником керівника встановлено, що батьки дітей з ООП залучаються до питань організації освітнього процесу, зокрема є членами команд супроводу, беруть безпосередню участь у складанні індивідуальних програм розвитку. Закладом освіти укладено угоду з комунальною установою «Інклюзивно-ресурсний центр» Бережанської міської ради про налагодження співпраці в частині комплексної оцінки особливих освітніх потреб дітей, з питань організації інклюзивного навчання, проведення спільних науково-методичних конференцій, семінарів, нарад, надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дітям з ООП. Вивченням документації встановлено, що забезпечення виконання індивідуальних програм розвитку здійснюється штатними педагогічними працівниками школи, проте, індивідуальні програми розвитку частково не відповідають рекомендаціям висновків інклюзивно-ресурсного центру щодо використання ними навчальних програм з корекційно-розвиткової роботи.

У закладі освіти формуються навички здорового способу життя (харчування, гігієна, фізична активність) та екологічно доцільної поведінки у здобувачів освіти. Під час спостереження за проведенням навчальних занять встановлено, що усі вчителі початкової школи, 5-6 класів дотримуються гігієни навчання (виконуються вправи для збереження зору, постави, проводяться фізкультхвилинки, чергування розумової роботи з руховою активністю). У закладі освіти проводяться активні перерви та руханки. Учителі використовують таблиці, малюнки, власні презентації з питань здорового способу життя.

Спостереженням та вивченням педагогічної діяльності встановлено, що усі вчителі доречно використовують обладнання та засоби навчання (ІКТ, опорні схеми, ілюстрації, роздатковий матеріал) для активізації та мотивації до навчально-пізнавальної діяльності учнів. Хоча за результатами опитування учнів було встановлено, що під час навчання та позаурочних заходів використовується: лабораторне обладнання («іноді» – близько 50%), мультимедійне обладнання («іноді» – менше 50%), комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення («часто» – понад 40%), засоби мережі Інтернет («часто» – близько 40%), візуалізація інформації («постійно» – понад 50%, «часто» – 30%). Водночас про постійне використання наочності (муляжів, моделей, гербаріїв, колекцій) ствердно відповіли лише 20% опитаних учнів, а про часте використання – ще близько 25%.

У 2021/2022 навчальному році, шкільна бібліотека знаходиться у не пристосованому приміщенні, у якому раніше була розташована шкільна майстерня. Бібліотека забезпечена доступом до мережі Інтернет, наявний один комп'ютер. Мала площа бібліотеки не дозволяє у повній мірі використовувати її в якості місця проведення інформаційно-просвітницьких заходів, чи облаштувати осередки для проектної роботи, самопідготовки та спілкування учнів, тому вона використовується лише для забезпечення підручниками, художньою літературою. За результатами анкетування шкільною бібліотекою користується 80% опитаних учнів. Серед них приблизно однакова кількість учнів відвідує бібліотеку з метою самопідготовки, отримання консультацій, виконання проектної роботи (45%) та тільки для отримання необхідної літератури та підручників (40%). Незначною є кількість учнів, які користуються бібліотекою для відвідування виставок учнівських робіт, іншої культурної діяльності (до 15%), хоча, спостереженням за освітнім середовищем, враховуючи площу приміщення бібліотеки та умови її облаштування, здійснювати такі заходи є неможливим. Тим самим, можливості бібліотеки не використовуються для формування інформаційно-комунікативної, соціокультурної компетентностей учасників освітнього процесу.

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
1.1.	Низький
1.2.	Вимагає покращення
1.3.	Вимагає покращення
За напрямом 1.:	ВИМАГАЄ ПОКРАЩЕННЯ

За напрямом 2: Система оцінювання навчальної діяльності учнів

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для учнів системи оцінювання їх результатів навчання	<p>Інформація, отримана шляхом вивчення педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу освіти, через спостереження за проведенням навчальних занять, вивчення документації та опитування учасників освітнього процесу, проведеного інтерв'ювання дає підстави зробити наступні висновки. Відповідно до нормативних документів, передбачених чинним освітнім законодавством в освітній програмі, у закладі освіти здійснюється оцінювання рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти згідно вимог. Проте посилення на окремі із них, які є обов'язковими для урахування, відсутні в освітній програмі, не опубліковані на вебсайті закладу освіти, або не є чинними.</p> <p>Переважає більшість опитаних педагогічних працівників стверджують, що інформують здобувачів освіти про критерії оцінювання на початку навчального року, більше половини на початку навчальних занять, половина проводить індивідуальні роз'яснення щодо критеріїв оцінювання. Проте, під час спостереження за проведенням навчальних занять, з'ясовано, що переважна більшість здобувачів освіти не отримують інформацію від учителів щодо вимог до оцінювання навчальних досягнень</p>

	<p>з навчальних предметів, не враховуються ними знанневий, діяльнісний, ціннісний компоненти очікуваних результатів навчання у критеріях оцінювання. Ознайомлення з ними не є системним, а відбувається на окремих навчальних заняттях, в усній формі перед вивченням теми чи виконання окремого завдання, не проводиться їх роз'яснення учням в початковій школі.</p> <p>Опитуванням педагогічних працівників встановлено, що майже 54% з них, використовують виключно типові критерії оцінювання, а 46% розробляють їх самостійно відповідно до кожного обов'язкового виду роботи. Проте, результатами вивчення документації, не підтверджено ці дані опитування педагогічних працівників та дані проведеного педагогічними працівниками самооцінювання професійної діяльності (самоаналізу) щодо самостійної розробки ними критеріїв оцінювання, у тому числі і для обов'язкових видів робіт. В організації освітньої діяльності закладу освіти відсутня процедура їх затвердження в установленому порядку, окрім декількох з навчальних дисциплін. Також, третина опитаних здобувачів освіти стверджують, що учителі в переважній більшості пояснюють вимоги до оцінювання, аргументують оцінку лише на їх прохання і тільки десята частина опитуваних учнів, стверджують, що отримують таку інформацію під час виконання обов'язкових видів робіт на уроках. Критерії оцінювання виконання обов'язкових видів роботи не візуалізуються в приміщеннях навчальних кабінетів і приміщень, не розміщені на вебсайті школи, що утруднює процес ознайомлення з ними учнів та батьків.</p> <p>Співпали відповіді більшості опитаних здобувачів освіти і їх батьків щодо оцінювання результатів навчання в закладі освіти, як. справедливого і об'єктивного, неупередженого і добросовісного. Спостереженням встановлено, що більше половини (62%) педагогічних працівників закладу освіти застосовують систему оцінювання, спрямовану на реалізацію компетентнісного підходу, добирають домашні завдання, спрямовані на оволодіння ключовими компетентностями, озвучують критерії його оцінювання. Проте, лише п'ята частина педагогів дають учням можливість вибору рівнів цих навчальних завдань і напрямів навчальної діяльності, спрямовуючи оцінювання результатів навчання на індивідуальний поступ учнів.</p> <p>Таким чином, розбіжності даних в проведених опитуваннях, інформації проведеного педагогічними працівниками самооцінювання професійної діяльності (самоаналізу), спостережень за навчальними заняттям, дозволяють зробити висновок, що в педагогічних працівників закладу освіти повністю не сформоване розуміння змісту та структури системи оцінювання навчальних досягнень, як відкритої, зрозумілої та доступної для учасників освітнього процесу та критеріїв компетентнісного підходу до їх оцінювання, у тому числі і для відстеження індивідуальних траєкторій кожного здобувача освіти, формування у них відповідального ставлення до навчання, здатності до навчання впродовж життя. Що свідчить про необхідність прийняття ряду управлінських рішень щодо формування системи оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, її відповідності нормам чинного освітнього законодавства, постійного вдосконалення з боку керівництва та педагогічних працівників закладу освіти.</p>
<p>2.2. Систематичне відстеження та коригування результатів</p>	<p>Вивченням документації встановлено, що у закладі освіти проводиться моніторинг навчальних результатів учнів(у закладі освіти використовується термін «моніторинг навченості»), який передбачає відстеження і аналіз результатів навчальних досягнень здобувачів освіти з окремих предметів інваріантної складової навчального плану. Виявлена, за підсумками його проведення проблематика, розглядається під час проведення засідань педагогічних рад, використовується в річному звіті керівника закладу освіти.</p>

навчання кожного учня

Опитуванням та результатами проведеного педагогічними працівниками самооцінювання професійної діяльності (самоаналізу), встановлено, що майже всі педагогічні працівники початкових класів Нової української школи застосовують формувальне оцінювання, що є ознакою компетентнісного підходу до оцінювання навчальних досягнень. Реалізують його принципи, відстежують особистісний поступ здобувачів освіти і забезпечують зворотний зв'язок щодо якості виконання домашніх завдань, відзначають досягнення учнів та підтримують у них бажання навчатися, що підтверджено також і у ході спостереження за проведенням навчальних занять. Разом з тим, не приділяється належної уваги спрямуванню оцінювання результатів навчання на індивідуальний поступ учнів, їх взаємооцінювання.

Спостереженням за проведенням навчальних занять встановлено, що на рівнях базової середньої та профільної освіти тільки впроваджуються елементи формувального оцінювання, його основні принципи, хоча за даними опитування педагогічних працівників, формувальне оцінювання використовують 73% з них, переважна більшість педагогічних працівників надають учням час на обдумування відповідей, супроводжують відповідь учня уточнювальними запитаннями, забезпечують зворотній зв'язок щодо якості виконання/виконаного завдання. Дана інформація підтверджена більшістю відповідей опитаних вчителів, які пов'язують особистісний поступ здобувачів освіти виключно з їх індивідуальними особливостями, проведеними ними через аналіз рівня засвоєння навчального матеріалу(85%), відслідковуванням динаміки результатів навчання (82%), визначення сильних сторін учнів (84%). Проте, проблемними залишаються застосування педагогічними працівниками когнітивного підходу до оцінювання здобувачів освіти, за якого не впроваджуються діяльнісні методи навчання, не використовуються завдання з певним контекстом (коли зміст завдань пов'язаний з реальними проблемами), не відбувається поєднання оцінки індивідуальних умінь з оцінкою умінь працювати в групі. Потребує дослідження той факт, що кожний десятий із опитаних учнів звертає увагу на роль більш поблажливішого ставлення вчителів, об'єктивного/не об'єктивного оцінювання, як окремих чинників, від яких залежать результати їхнього навчання.

Тільки п'ята частина опитаних педагогічних працівників за допомогою оцінювання відстежують особистісний поступ здобувачів освіти через оцінювання результатів навчання, використання методів та інструментарію самооцінювання та взаємооцінювання учнів. Тільки третина опитаних учнів, вважають, що результати навчання у школі оцінюють з метою відстеження їх індивідуального прогресу у навчанні, а більше 60% опитаних переконані, що з метою визначення рівня навчальних досягнень, знань, умінь і навичок. Більшість вчителів при цьому, на їх думку, аналізують допущені ними помилки, визначають шляхи покращення результатів навчання, проте, тільки окремі з опитаних учнів вважають, що вчителі їх заохочують до подальшого навчання. Не співпадають спостереження з проведеним опитування самих педагогічних працівників, за яким, переважна більшість з них(більше 80%) спостерігають особистісний поступ учнів і аналізують з чим він пов'язаний, мотивують їх до вивчення предметів, дають можливість висловитися та створюють на заняттях відповідну атмосферу.

Така ситуація демонструє часткову невідповідність між суттю формувального оцінювання та його розумінням зі сторони педагогічних працівників базового середнього та профільного рівнів навчання у закладі освіти, необхідності застосування ефективних і дієвих форм і методів його впровадження в освітній процес, урахуванням навчальних потреб кожного учня задля більш ефективного формування необхідних знань, умінь та навичок.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у учнів відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання	<p>Загалом, за результатами анкетування педагогічних працівників, вчителі заохочують та мотивують здобувачів освіти до навчання, пов'язують освітню діяльність з досвідом учнів, створюють доброзичливу атмосферу, використовують різні форми і методи для підвищення мотивації навчання, проводять консультації та надають рекомендації, відзначають досягнення учнів та підтримують у них бажання вчитися. Більшість з опитаних здобувачів освіти (67%) вважають рівень викладання основним чинником свого успіху і мотивації до подальшої навчальної діяльності, переконані в тому, що все залежить виключно від особистої праці і навчання та батьків, які мотивують до цього. Проте, майже 11% опитаних учнів стверджують, що школа не готує випускників до життя.</p> <p>75% опитаних педагогічних працівників закладу освіти стверджують, що використовують прийоми самооцінювання та взаємооцінювання, як дієвих чинників підвищення ефективності впровадження формувального оцінювання, така ж частина з них віддають перевагу фронтальній формі організації освітньої діяльності з використанням поточного і підсумкового видів оцінювання. Проте, спостереженням за проведенням навчальних занять встановлено, що тільки 26% педагогічних працівників застосовували прийоми і методи самооцінювання та взаємооцінювання, використовували відповідний інструментарій переважно інтуїтивно. Потребує надання методичної допомоги педагогічним працівникам формування ними здатності та навиків здобувачів освіти до самооцінювання.</p>
---	--

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
2.1.	Вимагає покращення
2.2.	Вимагає покращення
2.3.	Достатній
За напрямом 2.:	ВИМАГАЄ ПОКРАЩЕННЯ

За напрямом 3: Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації	<p>Опитуванням встановлено, що всі педагогічні працівники під час розроблення календарно-тематичного планування використовують навчальні програми рекомендовані МОН України. Суперечливими за змістом є твердження більше половини опитаних учителів, які під час календарно-тематичного планування використовують зразки, що пропонуються фаховими виданнями, інтернет сайтами, і вчителів і одночасно майже 90% опитаних вчителів, які використовують при цьому власний досвід. На думку всіх респондентів, висловлену під час самооцінювання своєї професійної діяльності (самоналізу), вони розуміють значущість та важливість якісного планування для своєї професійної діяльності, більшість не змінюють порядок вивчення тем, але самостійно визначають кількість годин на їх вивчення, жоден не зазначив, що потребує методичної допомоги у плануванні освітньої діяльності та не відчуває втручання керівництва школи в процес планування. Вивченням документації</p>

освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей учнів

встановлено, що розгляд планування роботи вчителя здійснюється на початку навчального року на засіданнях методичних об'єднань.

Педагогічна діяльність, технології та форми роботи, які використовуються більшістю учителів, спрямовуються на оволодіння учнями ключовими компетентностями. У ході спостереження за проведенням навчальних занять простежується тенденція до розвитку споріднених з освітніми галузями компетентностей. Наприклад, на усіх відвіданих навчальних заняттях з іноземної мови формується компетентність здатності спілкуватися іноземною мовою, на заняттях математики – математична компетентність. Найчастіше наскрізно спостерігалось формування таких компетентностей, як вільне володіння державною мовою (100%), навчання впродовж життя (50%), культурна (50%), громадянські та соціальні (45%). Лише окремі вчителі використовують технології, які формують не споріднені з предметом компетентності. Потребує покращення розвиток в учнів таких компетентностей, як техніка і технології (34%), інформаційно-комунікаційна (32%), екологічна (23%). Не спостерігалось зовсім розвиток інноваційної компетентності, підприємливості та фінансової грамотності. Менше ніж половина учителів у ході роботи реалізують наскрізні уміння, спільні для всіх компетентностей.

В інтерв'ю із заступниками керівника закладу освіти зазначалося, що в закладі розробляються індивідуальні освітні траєкторії для роботи з обдарованими дітьми, учнів, які відстають у навчанні, для дітей з ООП. Проте, за опрацьованими джерелами отримання інформації, можна зробити висновок, що у роботі педагогічних працівників закладу освіти відсутній системний підхід до формування та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти, не містить наряду з формування та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для учнів, окрім учнів з ООП, освітня програма закладу освіти. У порядку денному засідань педагогічних рад переважно винесені питання про розгляд індивідуальних навчальних планів дітей з ООП, підводяться підсумки роботи з обдарованими учнями та їх участі в олімпіадах, але немає питань про відстежування індивідуальних освітніх траєкторій цих учнів. Спостереженням за навчальними заняттями встановлено, що вчителі не пропонували індивідуальні завдання окремим учням, розроблення індивідуальних освітніх траєкторій відбувається ситуативно через використання окремих елементів, переважно використовували паперові (роздатковий дидактичний матеріал, індивідуальні та групові завдання для роботи, опорні схеми тощо), а також електронні (електронні презентації, відеоматеріали тощо) навчальні матеріали. За даними опитування, менше половини з них розміщують публікації на вебсайті закладу освіти та у професійних спільнотах соціальних мереж, фахових виданнях та на освітніх платформах. Проте, вивченням не підтверджено таку кількість публікацій педагогічними працівниками на вебсайті закладу освіти.

Спостереженням встановлено, що тільки половина педагогів акцентує свою увагу на важливості розвитку емпатії, соціально-емоційних навичок, почуттів співпереживання і взаємопов'язаності, толерантності як необхідних інструментів для подальшого благополуччя дітей, розвитку у них навичок гармонійних взаємин та прийняття відповідальних рішень, менше половини з них, спрямовує зміст навчального матеріалу на виховання в учнів патріотизму, поваги до державних символів і мови, третина розвиває навички співпраці і командної роботи. Такі підходи не в повній мірі сприяють формуванню інтегрованих змістовних ліній для формування суспільних цінностей у процесі навчання.

	<p>У початкових класах та в 5, 6 класах усі педагогічні працівники дотримуються гігієни навчання (вправи для збереження постави, зору, фізкультхвилинка), проте значно менша їх кількість дотримується гігієни навчання на базовому середньому та профільному рівнях освіти.</p> <p>66% опитаних педагогічних працівників обрали тематику використання інформаційно-комунікаційних технологій, як основну для свого професійного зростання. Проведеним вивченням професійної діяльності (самоаналізом) педагогічних працівників встановлено, що всі педагогічні працівники використовують ІКТ у процесі підготовки та проведення навчальних занять, розроблення завдань, створення освітніх ресурсів, окремі з них використовують в освітньому процесі шкільне радіо, шкільну газету. Проте, в ході спостереження за навчальними заняттями, підтверджено, що тільки 25% вчителів використовують електронні освітні та медіаресурси з навчальною метою. Третина з них застосовують інформаційно-комунікаційні технології, що використовуються у більшості на етапах підготовки до проведення навчальних занять, для аудіо- чи відео- супроводу, демонстрації фільмів чи презентацій і тільки окремі з вчителів використовують мережу інтернет для пошуку навчальної інформації, виконання навчальних завдань в режимі он-лайн. Відсутність сучасного навчального обладнання, цифрових лабораторій з фізики, хімії та біології для організації навчальних досліджень, поєднання двох не споріднених навчальних дисциплін в одному кабінеті, не дозволяє активізувати цими засобами навчально-пізнавальну діяльність здобувачів освіти. Більше половини педагогічних працівників використовують наявне обладнання та засоби навчання для активізації навчально-пізнавальної діяльності, які не відповідають типовим перелікам, також цьому не сприяє відсутнє в достатній кількості для виконання освітньої програми закладу освіти обладнання комп'ютерною технікою та інтерактивними засобами навчання. З березня 2021 року заклад освіти перейшов на єдину освітню інформаційну платформу Google-G-Suit for Education для організації навчання з використанням дистанційних технологій, створені облікові записи, всі учні і вчителі мають до них доступ. Триває етап її наповнення навчальними матеріалами. Це підтверджує інтерв'ю із головою учнівського самоврядування. Актуальним для комунікації є використання педагогічними працівниками Viber та інших месенджерів. Опитуванням батьків виявлено окрему думку, що в опитувальнику не вистачає питання щодо електронного щоденника учня. Існує потреба в реалізації системного підходу до впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяють оволодінню учнями навиків використання в освітній діяльності он-лайн сервісів, дозволять виконувати різноманітні інтерактивні вправи, тести, проводити опитування, що значною мірою вплинули б на якість організації освітнього процесу у закладі освіти в цілому.</p>
3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників	<p>Вибір напрямів підвищення професійної кваліфікації підтверджено опитуванням педагогічних працівників. Проходження курсів в ІППО (що підтвердили 100% опитаних педагогічних працівників) є основною формою підвищення кваліфікації для педагогічного колективу школи, окремі з них упродовж року є учасниками вебінарів та он-лайн курсів (до 82%), тренінгів, майстер-класів (80%), займаються самоосвітою 76 % опитаних. Основні напрями підвищення професійної майстерності педагогічних працівників закладу освіти включають використання інформаційно-комунікаційних технологій в освіті (66%), методичні аспекти викладання предметів і курсів (60%), організація інклюзивної форми навчання зацікавила 64% педагогів, безпечне освітнє середовище 51% опитаних вчителів. Проте, вивченням документації встановлено, що у порядку денному засідань педагогічних рад закладу освіти відсутні питання про звернення вчителів щодо визнання такого навчання, як</p>

	<p>підвищення кваліфікації, поза межами ІППО. Це підтверджується інтерв'ю із заступником керівника закладу освіти. Більшість з опитаних педагогів вважають, що відсутні перешкоди, які могли б завадити їхньому професійному розвитку, всі вчителі зазначили про створені керівництвом умови для постійного підвищення кваліфікації, проведення чергової та позачергової атестації, добровільної сертифікації, забезпечено чітке і прозоре інформування про проходження підвищення кваліфікації без виключення всіма педагогічними працівниками, його тематика, форми і терміни проведення у тому числі і через інформацію розміщену на вебсайті.</p> <p>Інноваційна діяльність педагогічних працівників здійснюється шляхом реалізації окремими педагогічними працівниками освітніх і соціальних проєктів на рівні школи, на міжнародному та вітчизняному рівнях. Заступник керівника закладу освіти у 2020 році пройшов навчання та отримав сертифікат експерта, залучався до проведення інституційного аудиту.</p>
<p>3.3. Налагодження співпраці зі учнями, їх батьками, працівниками закладу освіти</p>	<p>В закладі освіти вживаються заходи щодо налагодження конструктивної співпраці між усіма учасниками освітнього процесу. Спостереження за навчальними заняттями підтвердили, що більшість вчителів використовують форми роботи, спрямовані на формування партнерських взаємин зі здобувачами освіти та застосовують при цьому особистісно-зорієнтований підхід. Значна частина педагогів вислуховує та сприймає думки учнів, прослідковується повага вчителя до кожної дитини, її цілей, запитів та інтересів. Проте, потребує вивчення той факт, що більше 20% опитаних здобувачів освіти вважають, що їх думка враховується тільки з окремих навчальних предметів, більшість вчителів нав'язують свою думку як єдино правильну, окремі з них стверджують, що думка учнів під час проведення навчальних занять практично не враховується, не спостерігалася партнерська діяльність вчителя та учня на розвиток творчої активності, творчого мислення, вміння застосовувати критичне мислення в нових умовах, формувати та розв'язувати проблему разом з учнями. Діяльність педагогічних працівників потребує вдосконалення в напрямку оволодіння навичками впровадження форм командної роботи. У незначній кількості (36%) педагогів більшість учнів працювала під час заняття, були активні, із зацікавленням співпрацювали між собою, відповідали на питання, зацікавлені темою заняття. У 18% педагогів переважна більшість учнів були пасивними під час проведення заняття, учні відчували незначний дискомфорт під час роботи в групі чи парі, не могли самостійно налаштуватися на темп уроку, були пасивними, не всі працювали із зацікавленням. Також, спостереженням встановлено, що тільки четверта частина педагогів початкової школи ефективно взаємодіє з учасниками освітнього процесу на рівні «вчитель-учень», що є одним із факторів педагогіки партнерства та ключовим принципом Нової української школи.</p> <p>Майже всі батьки (96 %) зазначили, що найчастіше в розв'язанні проблемних ситуацій з дитиною в школі вони звертаються за допомогою або до класного керівника або до директора (32%), менш зацікавленні у спілкуванні з заступниками керівника закладу освіти, вчителів, про практичного психолога/соціального педагога згадує десята частина опитуваних батьків (комунікація з якими ускладнюється тим, що в закладі освіти це одна особа, яка працює на половину посадового окладу по кожній із посад). У різних формах налагоджена комунікація педагогічних працівників із батьками здобувачів освіти, майже 89 % опитаних батьків здобувачів освіти отримують інформацію про діяльність закладу освіти від класного керівника, інформацію отриману на батьківських зборах і з соціальних мереж отримують більше половини опитуваних, інформаційними засобами вебсайту закладу освіти користується лише 12% респондентів. В цілому, у класах доброзичлива атмосфера, учні не мають страху</p>

	<p>помилитися і не відчують з боку однокласників чи вчителя намагань поглузувати з неправильних відповідей, ставлять питання вчителю для уточнення завдань. Жоден учитель у роботі з учнями не застосовує авторитарний підхід.</p> <p>В закладі освіти налагоджено професійну співпрацю між учителями через структуру методичної роботи. Функціонують методичні об'єднання вчителів, проводяться навчальні тренінги, обмін досвідом, організують спільне дозвілля, екскурсії, поїздки. Для молодих педагогів в рамках роботи методичних об'єднань надається підтримка та методичний супровід їх діяльності педагогами-наставниками. У засідання педагогічних рад включені питання про творчі звіти педагогів. У річному плані роботи закладу освіти (розділ «Методична робота») сплановані графіки відкритих для відвідування навчальних занять, творчі звіти вчителів, взаємовідвідування уроків, консультування, узагальнення досвіду роботи. Переважна більшість педагогів вважає, що психологічний клімат закладу освіти сприяє їхній співпраці між собою (82%), проте п'ята частина із них вважає що така співпраця є ситуативною, окремою думкою висловлена позиція, що психологічний клімат не сприяє співпраці.</p>
<p>3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання учнів на засадах академічної доброчесності</p>	<p>Спостереженням за навчальними заняттями встановлено, що тільки третина (28%) педагогічних працівників дотримуються принципів академічної доброчесності під час їх проведення, вказують на джерело інформації, авторство текстів, які використовуються в процесі навчання. З цією метою вони акцентують увагу на цінності самостійного виконання завдань, ще менша кількість із них вказують джерело інформації та добирають домашня завдання, що унеможлиблюють списування. Хоча 71% опитаних здобувачів освіти стверджують, що з ними регулярно проводяться бесіди про важливість дотримання академічної доброчесності, 93% опитаних педагогічних працівників підтверджують це, а 60% ознайомлюють учнів із основами авторського права, здобувачі освіти потребують чіткого роз'яснення змісту та алгоритму дотримання принципів академічної доброчесності під час самостійного виконання домашніх завдань. Не проводиться передбачена Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу закладу освіти експертна оцінка та/або технічна перевірка щодо ознак академічного плагіату. Існує потреба у проведенні роз'яснювальної роботи щодо дотримання академічної доброчесності з батьками здобувачів освіти.</p>

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
3.1.	Вимагає покращення
3.2.	Достатній
3.3.	Вимагає покращення
3.4.	Вимагає покращення
За напрямом 3.:	ВИМАГАЄ ПОКРАЩЕННЯ

За напрямом 4: Управлінські процеси закладу освіти

Вимога/правило	Опис досягнень закладу освіти і потреб у вдосконаленні освітньої діяльності та внутрішньої системи забезпечення якості освіти та рівні оцінювання за вимогами
4.1. Наявність стратегії розвитку	В закладі освіти розроблено та затверджено Стратегію діяльності та розвитку Бережанської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 на 2021-2026 роки (далі — стратегія розвитку), завданнями визначено основні напрями її реалізації, проте не

<p>та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених завдань</p>	<p>конкретизовано термінами їх виконання по роках, індикатори моніторингу і оцінювання якості впровадження стратегії розвитку(розділ VII) не охоплюють усіх напрямків її реалізації і потребують доопрацювання. Керівником закладу освіти в проведеному інтерв'ю деталізовано алгоритм підготовки і розробки стратегії розвитку, з'ясовано, що до її розробки долучалися усі учасники освітнього процесу, враховувалися їх пропозиції, зокрема, щодо покращення матеріально-технічної бази. З напрямами роботи, визначеними стратегією розвитку, узгоджений і річний плани роботи закладу освіти на 2021/2022 навчальний рік. За результатами опитування близько 90% опитаних педагогічних працівників залучалися до розроблення стратегії розвитку закладу освіти, 75% - річного плану роботи закладу освіти, 55% - Положення про академічну доброчесність, половина опитаних брала участь у розробці освітньої програми, антибулінгової програми та правил внутрішнього трудового розпорядку, більше третини опитаних зазначили, що брали участь у розробці процедур розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти.</p> <p>Аналіз виконання річного плану здійснюється на засіданнях педагогічної ради, методичних об'єднань та методичної ради закладу освіти. Проте, вивченням документації, встановлено, що корегування планування за підсумками виконання річного плану не проводиться. За результатами вивчення документації та інформацією, отриманою під час інтерв'ю із заступником керівника встановлено, що діяльність педагогічної ради закладу освіти спрямовується на реалізацію освітньої програми та річного плану роботи. Для розроблення освітньої програми створюється робоча група, проводяться консультації з Бережанським центром професійного розвитку педагогічних працівників, враховувалися результати анкетування щодо побажань педагогів, учнів та батьків з окремих питань організації освітнього процесу. Близько 90% опитаних педагогічних працівників вважають, що педагогічна рада закладу освіти працює системно та ефективно, розглядає актуальні питання, а рішення приймаються демократично та колегіально. Водночас, близько третини педагогічних працівників, відзначають помітну відсутність активності колег під час обговорення питань на педагогічній раді. Для вдосконалення освітнього середовища та створення його належної матеріально-технічної бази, керівником закладу протягом 2019-2021 років було підготовлено та подано засновнику бюджетні запити та більше 30-ти листів-клопотань щодо різних питань організації освітнього процесу, які потребують фінансування чи вирішення зі сторони засновника. Більша частина із них, стосуються виконання вимог Санітарного регламенту закладів загальної середньої освіти щодо функціонування безпечного освітнього середовища, приписів і Актів готовності до навчального року, проте залишаються без вирішення.</p>
<p>4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм</p>	<p>За інформацією з інтерв'ю, проведеного із практичним психологом/соціальним педагогом закладу освіти, встановлено, що психологічний клімат у школі є сприятливим, а середовище – психологічно комфортним для учасників освітнього процесу. Основна частина звернень, які надходять до психологічної служби закладу освіти, стосуються конфліктів та непорозумінь, які невдовзі вирішуються. Більшість опитаних учнів також підтвердили, що почуваються у школі цілком безпечно та психологічно комфортно. У піднесеному настрої до закладу освіти ходять майже 25% учнів, а ще 45% відвідують школу здебільшого охоче. На небажання дітей ходити до школи вказали менше 5% опитаних батьків, а ще 13% вказали, що діти ходять до школи, не проявляючи особливих емоцій, в основному через неприявні відносини з однокласниками та іншими учнями. Серед причин небажання опитаних учнів відвідувати заклад освіти, 40% поскаржилися на невдалий розклад занять (перевантаженість окремих</p>

	<p>днів тижня «складними» предметами, багато навчальних занять протягом дня, «складні» предмети на нульових, перших та останніх навчальних заняттях протягом дня, наявність уроків фізкультури всередині дня), ще близько 30% незадоволені великим обсягом домашніх завдань.</p> <p>Майже 90% опитаних педагогічних працівників вважають, що керівництво закладу освіти співпрацює з ними і забезпечує зворотній зв'язок щодо їхньої праці, а самі працівники можуть без побоювань висловлювати власну думку, навіть якщо вона не співпадає з позицією керівництва. Розбіжності, які виникли між педагогічними працівниками та керівництвом школи, вирішуються конструктивно на думку 90% педпрацівників, які взяли участь в опитуванні. Як свідчать результати вивчення документації та інтерв'ю з керівником, у закладі освіти налагоджена комунікація з учасниками освітнього процесу, представниками місцевої громади. Ведеться журнал обліку особистого прийому громадян, наявні документи з їх розгляду, встановлено «скриньку довіри», дотримується графік особистого прийому громадян директором школи. Комунікація із здобувачами освіти відбувається як на навчальних заняттях, так і в позаурочний час. За результатами опитування учнів, їх батьків та педагогічних працівників понад 90% опитаних з них зазначили, що в разі потреби, при наявності певних пропозицій або проблемних питань, вони можуть підійти та поспілкуватися з керівництвом школи, кожний десятий опитаний учень зазначив, що такої можливості у нього немає, а п'ята частина учнів вважає, що звернення приймаються, однак розглядаються лише деякі з них.</p> <p>Водночас, майже всі батьки, основні сподівання щодо розв'язання проблемних ситуацій з їхніми дітьми покладають на класних керівників, понад третину - на директора школи, трохи більше 10% - на шкільного психолога та інших педагогічних працівників закладу. Думку опитаних батьків керівництво школи завжди враховує під час прийняття важливих управлінських рішень.</p> <p>У закладі освіти наявні ресурси для інформування учасників освітнього процесу про свою діяльність. Створений та функціонує шкільний вебсайт, діє офіційна сторінка закладу в соціальній мережі Facebook, наявні інформаційні стенди у приміщенні школи. Крім того, періодично виходить онлайн газета «Шкільні агенти», працює радіогазета, служба медіації. Зміст та структура інформації, розміщеної на вебсайті закладу освіти, відповідає вимогам законодавства про освіту, інформація систематично оновлюється, проте, інформація про його фінансову діяльність розміщена вибірково протягом 2018-2021 років і є неповною. Близько 90% опитаних батьків отримують інформацію про роботу закладу освіти безпосередньо від класних керівників, 65% - відвідуючи батьківські збори, 50% - зі спільнот у соціальних мережах і лише трохи більше 10% - із вебсайту закладу освіти.</p>
<p>4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку</p>	<p>У закладі освіти відсутні вакансії, кадровий склад повністю укомплектовано. На посадах заступників керівника закладу освіти працюють 2 особи. Усі педагогічні працівники закладу мають відповідну освіту або професійну кваліфікацію. Керівництво закладу освіти застосовує заходи матеріального та морального заохочення, зокрема надаються премії, у тому числі грошові винагороди до Дня працівника освіти. Усі опитані педагогічні працівники задоволені мотиваційними заходами. Інформацією за формою вивчення документації, інтерв'ю з керівником та його заступниками встановлено, що в закладі освіти створені умови для безперервного професійного розвитку педагогів. З боку керівництва здійснюється контроль за підвищенням</p>

<p>педагогічних працівників</p>	<p>кваліфікації, ведеться підготовка відповідних наказів, ведеться внесення записів до особових справ працівників. Також всі педагогічні працівники не зазначили жодних перешкод у закладі освіти зі сторони керівництва щодо власного професійного розвитку.</p>
<p>4.4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодії закладу освіти з місцевою громадою</p>	<p>Майже всі учні, педагогічні працівники, батьки переконані, що їхні права у закладі освіти дотримані, вони ознайомлені з правилами поведінки, якщо є непорозуміння, то вони завжди вирішуються, а самі вони беруть участь у вирішенні питань роботи закладу освіти. Проте, думка здобувачів освіти, яка була врахована при визначенні тематики гуртків та організації дозвілля, визначенні курсів за вибором та факультативів, оформленні та розробці дизайну навчальних кабінетів та інших приміщень становить тільки 40% від загальної кількості опитаних респондентів. Щодо визначення профілю навчання та розробки режиму роботи школи відповідно від 15% до 20% опитаних дали ствердну відповідь. З метою підвищення відповідальності керівника закладу освіти та його заступників, інших керівників структурних підрозділів проведено детальний розподіл їх функціональних повноважень. Інформацією за формою вивчення документації, встановлено, що деякі із посадових обов'язків дублюються, передбачають колективну відповідальність за підготовку документів, не конкретизують контроль за їх виконанням. Вимагає уваги зі сторони керівництва закладу освіти дотримання принципу колегіальності при прийнятті управлінських рішень та рівномірний розподіл функціональних повноважень, об'ємів виконання поточних доручень між його заступниками.</p> <p>У закладі освіти створені умови для діяльності учнівського та інші органів громадського самоврядування, зокрема, функціонує Рада школи. Згідно інформації, висвітленої на вебсайті закладу освіти, та отриманої під час інтерв'ю з головою учнівського самоврядування, школярі залучені до організації освітнього процесу, розробки його стратегії розвитку, до вивчення стану навчальних приміщень закладу освіти, інших видів соціальної активності. Створено всі умови для інтеграції освітнього процесу у зовнішній культурно-освітній простір громади. Дана інформація підтверджена педагогічними працівниками, які вважають, що керівництво закладу освіти підтримує їхні ініціативи щодо розвитку школи та місцевої громади. Близько половини опитаних учнів постійно беруть участь у заходах та подіях, що організуються у їхніх класах, у загальношкільних заходах, проектах та подіях постійно задіяні 20% учнів, в ініціативах на рівні територіальної громади постійно беруть участь близько 15% учнів закладу освіти. З них, за власною ініціативою, участь у заходах, проектах та ініціативах беруть 70% учнів, ще близько 20% - за ініціативи класних керівників та керівництва школи, а близько 10% - за ініціативи однокласників. Найчастіше у школі організуються екскурсії (про це зазначили 90% опитаних), а також майстер-класи, спортивні свята та відвідування театрів, музеїв, виставок (до 60% відповідей). Щороку, у закладі освіти, його засновником погоджено фінансування діяльності 8-10 предметних гуртків.</p> <p>Під час організації освітнього процесу не враховані потреби учнів початкової школи з огляду на їх тривале перебування на навчальних заняттях протягом дня: для учнів першого класу – з 9:00 до 13:35, для учнів 2-4-х класів – з 9:00 до 14:40, що зумовлено однаковою тривалістю перерв між усіма навчальними заняттями від 25 до 20 хвилин відповідно, у зв'язку з чим не виконується розпорядок роботи групи продовженого дня та відбувається фізичне перевантаження здобувачів освіти. Організацією освітнього процесу в школі повністю задоволені більше половини батьків, які взяли участь в опитуванні.</p> <p>Розклад навчальних занять сформовано відповідно до вимог виконання освітньої програми, проте він не відповідає вимогам</p>

	<p>Санітарного регламенту закладів загальної середньої освіти в частині розподілу обсягів навчального навантаження протягом тижня і протягом дня за ступенем складності навчальних дисциплін. За результатами опитування розклад занять цілком задовольняє близько 40% учнів, кожний десятий з них не задоволений розкладом навчальних занять. Серед причин невдоволення найбільша кількість відповідей (85%) стосується нерівномірності розподілу навчального навантаження протягом тижня, окрема думка стосується наявності «складних» предметів на перших та останніх навчальних заняттях, уроків фізичної культури всередині дня, великої кількості навчальних занять (до 8-ми уроків) в день. З вивчення документації з'ясовано, що єдиний шкільний автобус закладу освіти здійснює протягом дня 2 і 3 рейси за двома напрямками маршрутів, підвіз близько 200 здобувачів освіти з трьох інших закладів освіти м. Бережани (відповідно до наказу керівника закладу освіти від 31.08.2021 № 35-г). Перевищено норми посадкових місць у даному транспортному засобі, що загрожує безпеці руху здобувачів освіти та працівників закладів освіти.</p> <p>Варіативна складова навчального плану освітньої програми виконується, побажання батьків у виборі навчальних предметів враховуються під час анкетування. Суперечливими є результати опитування приблизно однакової кількості учнів та батьків, які зазначили, що брали участь у визначенні курсів за вибором та факультативів, з них 20% - у визначенні профілю навчання здобувачів освіти, з даними, встановленими вивченням документації, за якими, у 2021/2022 навчальному році освітньою програмою закладу освіти визначено універсальний профіль навчання, необґрунтованим є вибір предметів варіативної складової на його підсилення.</p> <p>У закладі освіти запроваджені технології дистанційного навчання. З 2020 року використовуються Zoom-сервіс, Viber, а з вересня 2021 року запроваджене використання єдиної освітньої інформаційної платформи Google-G-Suit for Education, як основного засобу організації навчання з використанням дистанційних технологій.</p> <p>Індивідуальні навчальні плани у закладі освіти складаються лише для дітей з особливими освітніми потребами. У 2021/2022 навчальному році організована індивідуальна форма навчання для одного учня відповідно до рекомендацій висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.</p>
<p>4.5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності</p>	<p>Розроблено Положення про дотримання академічної доброчесності, яким передбачено напрямки дотримання принципів академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, створено комісію з питань академічної доброчесності. За інформацією з інтерв'ю із заступником керівника встановлено, що у школі відсутні факти її порушень, хоча близько 15% опитаних вчителів стверджують, що вказують колегам на плагіат у їхніх матеріалах. Більше половини опитаних здобувачів освіти стверджують, що з ними регулярно проводяться бесіди про важливість дотримання академічної доброчесності, понад 25% – що такі бесіди мають місце, однак проводяться нерегулярно.</p> <p>Для забезпечення академічної доброчесності у своїй професійній діяльності понад 90% педагогічних працівників закладу освіти здійснюють об'єктивне та неупереджене оцінювання результатів навчання учнів, понад 80% при використанні інформації завжди вказують використане джерело, близько 70% проводять бесіди відповідної тематики з учнями та їхніми батьками, трохи більше половини педпрацівників унеможливають списування учнями завдяки розробці індивідуальних варіантів завдань, проте дана інформація не підтверджена під час спостереженням за проведенням навчальних занять.</p>

	Основними інформаційними заходами, спрямованими на формування негативного ставлення до корупції, є навчальні заняття та бесіди (про це зазначили понад половину опитаних учнів), бесіди із запрошенням гостей (близько третини відповідей), позаурочні заходи та інформування через електронні ресурси (20-25% усіх відповідей учнів). Цю думку підтверджують і в педагогічному колективі закладу освіти. Проте, на не системний характер її проведення може вказувати факт, що кожний десятий опитаний учень і педагогічний працівник стверджують, що така робота взагалі не ведеться з різних причин.

Рівні оцінювання:

Вимога/правило	Рівень освітньої діяльності
4.1.	Достатній
4.2.	Достатній
4.3.	Достатній
4.4.	Вимагає покращення
4.5.	Вимагає покращення
За напрямом 4:	ДОСТАТНІЙ

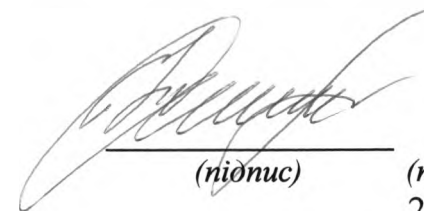
Оцінювання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

Заклад освіти перебуває на етапі організаційного формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі – ВСЗЯО). Розроблене положення про ВСЗЯО, проте у переліку процедур її формування і розбудови, визначених частиною 2 статті 41 Закону України «Про освіту, не передбачено створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти. Не враховані методичні рекомендації МОН України від 30.11. № 1480 «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти» (далі – Методичні рекомендації), «Абетки для директора» щодо визначення напрямків розбудови ВСЗЯО. Також, недоцільним є включення до напрямків формування ВСЗЯО процедури забезпечення публічності інформації та періодичного перегляду освітніх програм, забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних працівників, що є складовою організації управлінських процесів у закладі освіти. Положення про ВСЗЯО потребує доповнення щодо щорічного проведення процедури самооцінювання освітніх і управлінських процесів та деталізації його інструментарію, опису процедури проведення заходів щодо коригування ефективності розбудови ВСЗЯО в цілому, внесення змін до річного плану роботи закладу освіти (розділу III Підвищення якості освітнього процесу). Розподілом функціональних повноважень не передбачена координація діяльності щодо розбудови ВСЗЯО між керівництвом закладу освіти.

Незважаючи на те, що у змісті положення про ВСЗЯО не передбачено проведення процедури самооцінювання освітніх і управлінських процесів в закладі освіти, слід відзначити, як успішну практику педагогічного колективу, проведення у II семестрі 2020/2021 навчального року комплексного самооцінювання освітніх та управлінських процесів, з використанням адаптованих процедур, методики і інструментарію відповідно до Методичних рекомендацій. На рівні «вимагає покращення» оцінено напрям «освітнє середовище», «високий» і «достатній» інших три напрямки.

Результати проведеної процедури самооцінювання були обговорені на засіданні педагогічної ради, прийнято управлінські рішення щодо виконання напрацьованих рекомендацій, проте зміни до стратегії розвитку та річного плану роботи закладу освіти на підставі проведеного самооцінювання не були внесені, частина із них відповідає розробленим рекомендаціям щодо вдосконалення діяльності закладу освіти за підсумками проведення інституційного аудиту.

Голова експертної групи,
заступник начальника управління –
начальник відділу інституційного аудиту управління
Державної служби якості освіти у Тернопільській області
(посада)

(підпис)

Н.І. ВОЛОЩУК
(прізвище, ініціали)
20 жовтня 2021 року
(дата)